

Î N C H E I E R E

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Roșca Liliana, reprezentată de avocatul Ivanov Oxana,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Roșca Liliana împotriva lui Roșca Vitalie cu privire la partajarea averii proprietate comună în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată, și cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de Roșca Vitalie împotriva Liliane Roșca cu privire la partajarea averii proprietate comună în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 14 mai 2013 Roșca Liliana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Roșca Vitalie cu privire la partajarea averii comune în devălmășie a soților.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău din 12 aprilie 2013, dosarul civil nr. 2-1047/13, s-a dispus desfacerea căsătoriei între Roșca Liliana și Roșca Vitalie, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX a.n. XXXXX, domiciliul copilului minor fiind stabilit cu mama. Pe parcursul căsătoriei ambii soți au obținut două bunuri imobile comune în mun.Chișinău, situate pe XXXXX și respectiv XXXXX, precum și bunuri mobile de uz comun. Din cauza desfacerii căsătoriei soții Roșca fiecare își are domiciliul separat, astfel este necesară partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

A menționat că, încercarea de a partaja pe cale amiabilă bunurile în cauză s-a soldat cu eșec, reieșind din considerentul că, cererea nr. 0036/13 din 22 aprilie 2013 expediată în adresa reclamantei de către avocatul pîrîtului, cu privire la variantele de partaj extrajudiciar, este una inechitabilă și care nu ține cont de interesele copilului minor, precum și contribuția fiecăruia din soți la obținerea acestor bunuri, iar varianta de partaj propusă de Roșca Liliana fostului soț în data de 01 mai 2013, prin care a solicitat atribuirea ei în proprietate exclusivă a XXXXX unde urmează să locuiească cu copilul minor, iar pârâtului să i se atribuie apartamentul XXXXX, a fost respinsă de ultimul fără nici o motivație.

A susținut că, urmează a fi partajate următoarele bunuri: bunuri imobile: apartamentul XXXXX, apartamentul nr. XXXXX; bunuri mobile situate în apartamentul nr. XXXXX: dulapul din antreu în valoare aproximativă 1500 de lei; covorul din antreu în valoare aproximativă de 4 500 lei; - frigiderul din bucătărie în valoare aproximativă de - 3 500 lei; televizorul din bucătărie în valoare aproximativă de - 2 500 lei; vesela din bucătărie în valoare aproximativă de - 1 500 lei; mașina automat de spălat în valoare aproximativă de - 4 500 lei; plita de gaz în valoare aproximativă de - 2 800 lei; printerul în valoare aproximativă de - 750 lei; dulapul din odaia mare în valoare aproximativă de - 6 550 lei; televizorul din camera mare în valoare aproximativă de - 3 500 lei; safa-colț în valoare aproximativă de - 7 000 lei; tumbă pentru televizor în valoare aproximativă de - 600 lei; dulapul de la balcon în valoare aproximativă de - 700 lei; scaunul-tumbă din bucătărie în valoare aproximativă de - 500 lei; scaune 10 bucăți în valoare aproximativă de - 1000 lei; condiționer Vortex în valoare aproximativă de - 3 500 lei aflate în apartamentul XXXXX; - colțul mobilier în valoare aproximativă de - 2 000 lei; - safa cu fotolii în valoare aproximativă de -2500 lei; - covor în valoare aproximativă de -1000 lei; - mobilă pentru bucătărie în valoare - 8000 lei, aflate în apartamentul XXXXX să-i fie atribuite pîrîtului. Iar, dulapul din odaia copilului în valoare aproximativă de - 2 000 lei; safa din odaia copilului în valoare aproximativă de - 3 000 lei; calculatorul din odaia copilului în valoare aproximativă de - 3 000 lei; masa pentru calculator în valoare aproximativă de - 1 200 lei; scaunul din odaia copilului în valoare aproximativă de - 700 lei; mobila din bucătărie în valoare aproximativă de - 16 150 lei să îi fie atribuite reclamantei.

A specificat că, apartamentul XXXXX urmează a fi atribuit ei, deoarece are la întreținere un copil minor XXXXX, care necesită condiții normale de dezvoltare cu posibilitatea amenajării unei camere separate pentru el. Mai mult ca atât, bunul menționat a fost în întregime procurat pe mijloacele bănești acumulați din salariu de către Roșca Liliana, aceasta fiind angajată la acel moment la lucru în Israel.

Susține reclamanta că, acest fapt se confirmă prin Adeverința nr. 44 din 25 decembrie 2012 eliberată de Presedintele XXXXX în care se specifică că, Roșca Liliana a participat cu cota-parte prin intermediul lui Roșca Vitalie la construcția apartamentului XXXXX, astfel reclamanta a achitat până în data de 17 mai 2011 suma de 657 152 lei.

La fel a indicat reclamanta că, partajarea apartamentului XXXXX în cote-părți egale ar crea riscul amenințării siguranței fiicei acesteia, ținând cont de comportamentul brutal al pârâtului, și anume datorită existenței relațiilor conflictuale între soți care se soldau deseori cu aplicarea forței fizice față de reclamantă și copil.

Referitor la bunurile mobile, reclamanta a solicitat să-i fie atribuite următoarele bunuri: dulapul din odaia copilului în valoare aproximativă - 2 000 lei; safa din odaia copilului în valoare aproximativă - 3 000 lei; calculatorul din odaia copilului în valoare aproximativă - 3000 lei; masa pentru calculator în valoare aproximativă- 1200 lei; scaunul din odaia copilului în valoare aproximativă- 700 lei; mobile din bucătărie în valoare aproximativă- 16 150 lei.

A notat că, bunurile în cauză sunt destinate pentru amenajarea camerei copilului minor și sunt indispensabile acestuia, iar mobila din bucătărie este

necesară de a atribui reclamantei pentru că în cazul demontării ei se va pierde valoarea și destinația acesteia. Însă pârâtului, reclamanta solicită să-i fie atribuite celelalte bunuri mobile.

De asemenea, reclamanta a remarcat faptul că, în timpul căsătoriei foștii soți au acumulat și datorii în valoare de 15 000 euro. Banii împrumutați fiind folosiți la acel moment pentru contribuțiile financiare la construcția blocului locativ în care este amplasat apartamentul nr. XXXXX și reparația cosmetică a acestuia.

A indicat că, faptul utilizării sumei în cauză în folosul familiei se confirmă prin transferuri de mijloace bănești efectuate de reclamantă pârâtului, și anume bonurile de plată nr. 115975 din 12.05.2011 în sumă de 1630 euro, nr. 115022 din 17.05.2011 în sumă de 600 euro, nr. 115159 din 19.06.2011 în sumă de 3100 euro. Fără împrumutul în cauză era imposibilă contribuția de mai departe a soților la finalizarea construcției în care este amplasat apartamentul XXXXX și respectiv reparația acestuia.

La fel, a menționat reclamanta că, reieșind din faptul că valoarea apartamentului nr. XXXXX depășește valoarea apartamentului XXXXX, a solicitat de a compensa diferența de preț dintre aceste două bunuri imobile prin atribuirea în favoarea sa în înregime a sumei datoriei de 15 000 euro.

La 22 octombrie 2013 pârâtul Roșca Vitalie a depus acțiune reconvențională (cu concretizările ulterioare) împotriva Liliane Roșca cu privire la partajarea averii comune în devălmășie a soților.

În motivarea acțiunii reconvenționale reclamantul/pârât a indicat că, pe perioada absenței fostei soții, a exercitat pe deplin obligațiile de părinte privind îngrijirea și educația copilului. La fel, a contribuit financiar la lucrările de reparație în apartamentul XXXXX cât și amenajarea acestuia, procurarea mobilei fiind pe seama sa.

Totodată, a indicat că, nu este de acord cu atribuirea în favoarea sa a bunurilor mobile din apartamentul XXXXX deoarece acestea nu pot fi folosite conform destinației în spațiul locativ restrâns de care dispune.

Mai mul ca atât, a relatat reclamantul că, pârâta/reclamantă Roșca Liliana a evitat să enumere exhaustiv toate bunurile imobile și mobile, care au fost procurate în comun.

A notat că, ținând cont de diferența valorică dintre cotele-părți care constituie 760 618 lei, și având în vedere datoriile comune: datoria confirmată prin recipisa din 15 mai 2012 în valoare de 15 000 euro și datoria confirmată prin recipisa din 18 noiembrie 2011 în sumă de 5 000 euro, consideră că acestea urmează să-i fie atribuite pârâtei Roșca Liliana.

A solicitat Roșca Vitalie să i se atribuie Liliane Roșca întregul bun, apartamentul XXXXX, estimat la suma de 832 000 lei, toate bunurile mobile în valoare de 90 406,60 lei, care se află în apartamentul sus indicat, bunul debara, cu destinație subsol nr.3 din XXXXX, estimate în valoare de 23 175,17 lei, iar lui să i se atribuie întregul bun, odaia în cămin XXXXX, cu suprafața de 18,2 m², estimat în valoare de 185 000 lei, să i se atribuie Liliane Roșca, toate datoriile comune în sumă de 410 089 lei, încasarea din contul pârâtei Roșca Liliana în beneficiul său a sultei bănește în sumă de 350 401,77 lei, cât și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) au fost admise parțial acțiunea inițială și cererea reconvențională. A fost atribuită în proprietatea Liliane Roșca apartamentul XXXXX cu suprafața de 63,2 m.p. (în valoare totală de 832 000 lei). A fost atribuit în proprietatea Liliane Roșca toate bunurile mobile aflate în apartamentul XXXXX cu suprafața de 63,2 m.p., (în valoare totală de 90 406,60 lei). A fost atribuit în proprietatea lui Roșca Vitalie apartamentul XXXXX cu suprafața de 18,2 m.p. (în valoare totală de 185 000 lei). A fost atribuit în proprietatea comună a Liliane Roșca și a lui Vitalie Roșca împrumutul bănesc în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) Euro, conform recipisei încheiate între Liliana Roșca și Cernomaz Inna, la data de 15.05.2011 și împrumutul bănesc în suma de 5 000 (cinci mii) Euro, conform recipisei încheiate între Roșca Vitalie și Sîrbu Alesia la data de 18.11.2011. A fost încasat de la Roșca Liliana în beneficiul lui Roșca Vitalie, sulta bănească în sumă de 276 203, 30 (două sute șaptezeci și șase mii două sute trei lei, treizeci bani). A fost respinsă cerința reclamantei Roșca Liliana cu privire la atribuirea lui Roșca Vitalie a bunurilor, aflate în apartamentul XXXXX: dulapul din antreu, covorul din antreu, frigiderul din bucătărie, plita de gaz, imprimantă, dulapul din odaia mare, televizorul din camera mare, sofa-colț, tumbă pentru televizor, dulapul de la balcon, scaunul-tumbă, scaune 10 bucăți, aparat de aer condiționat Vortex, colțul mobilier, sofa cu fotolii, covor, mobila pentru bucătărie, ca fiind neîntemeiată.

A fost respinsă cerința din acțiunea reconvențională a lui Roșca Vitalie cu privire la atribuirea Liliane Roșca a bunului - debara, cu destinație subsol nr. 3, din str. M XXXXX, ca fiind neîntemeiată.

A fost respinsă cerința lui Vitalie Roșca cu privire la încasarea sultei bănești în sumă de 74 198, 47 (șaptezeci și patru mii una sută nouăzeci și opt lei, patruzeci și șapte bani), ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 25 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) a fost respinsă cererea cu privire la corectarea greșelii din dispozitivul hotărârii din 12 iulie 2018.

Prin hotărârea suplimentară din 25 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana), a fost încasat de la Roșca Liliana în beneficiul lui Roșca Vitalie, cheltuielile de judecată în sumă de 3 120, 50 lei, în rest cheltuielile de judecată în sumă de 3 316,50 lei au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin hotărârea suplimentară din 19 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) a fost respinsă ca neîntemeiată cerința Liliane Roșca privind atribuirea lui Vitalie Roșca a bunurilor mobile (colțul mobilier, sofa cu fotolii, covor, mobilă pentru bucătărie), aflate în apartamentul XXXXX.

Prin decizia din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Roșca Liliana, reprezentată de avocatul Ivanov Oxana și s-a menținut hotărârea din 12 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Ciocana, hotărârea suplimentară din 25 septembrie 2018 și din 19 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Ciocana și încheierea din 25 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Ciocana.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat ca fiind corectă și legală soluția instanței de fond cu privire la partajarea averii comune în devălmășie.

Astfel, instanța de apel a relatat că, existența bunurilor mobile și imobile litigioase nu a fost contestată de nici una dintre părți, instanța de judecată fiind

investită cu partajarea bunurilor menționate supra. La fel, nu a fost contestată de către părți nici legalitatea hotărârii instanței de fond, în partea atribuirii în proprietatea fiecărei părți litigante a bunurilor imobile.

Conform art. 26 alin. (2) Codul familiei, instanța judecătorească este în drept să diferențieze cotele-părți în proprietatea în devălmășie a soților, ținând cont de interesele unuia dintre soți și/sau de interesele copiilor minori.

Astfel, la împărțirea proprietății în devălmășie a soților și determinarea cotelor-părți din aceasta, instanța judecătorească va reieși din principiul egalității dintre bărbat și femeie, și din faptul că părțile soților sunt considerate egale.

Instanța de apel a relatat că, în speță instanța de fond a indicat motivele care au stat la baza majorării cotei-părți a unuia dintre soți. Cu atât mai mult că, contestând hotărârea instanței de fond doar în partea atribuirii bunurilor mobile din apartamentul XXXXX în exclusivitate Liliane Roșca, invocând că instanța de fond a împovărat-o financiar, apelanta nu a obiectat și nu a contestat hotărârea instanței de fond, în partea încasării de la Roșca Liliana în beneficiul lui Roșca Vitalie, a sulte bănească în sumă de 276 203, 30 de lei și în partea atribuirii în proprietatea comună a Liliane Roșca și Vitalie Roșca a împrumutul bănesc în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) Euro, și împrumutul bănesc în suma de 5 000 (cinci mii) Euro.

Astfel argumentele invocate de către apelantă, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra și se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

La 31 ianuarie 2020 Roșca Liliana, reprezentată de avocatul Ivanov Oxana a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului, mai mult ca atât instanța de apel a examinat superficial cauza și nu și-a motivat soluția sa.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 03 decembrie 2019 și a expediat decizia participanților la proces la 13 ianuarie 2020 (f.d.60), însă date de recepționare a deciziei recurate la materialele cauzei lipsesc. Astfel, cererea de recurs declarată la 31 ianuarie 2020 de către Roșca Liliana, reprezentată de avocatul Ivanov Oxana este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 06 mai 2020 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f. d.79, vol.III), iar potrivit avizului de recepție recursul a fost recepționat de către avocatul Enachi Vitalie în interesul lui Roșca Vitalie la 11 mai 2020 (f.d.80, vol.III), iar Roșca Vitalie nu a recepționat recursul, plicul fiind restituit cu mențiunea „nereclamat” (f.d.81, vol.III).

Până la data examinării recursului, referință asupra recursului intimații nu au depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui

control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Roșca Liliana, reprezentată de avocatul Ivanov Oxana.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Roșca Liliana, reprezentată de avocatul Ivanov Oxana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru